

installat a la torre que posseïa allí Joan Fivaller, com veiem en una lletra d'aquest rei datada el 20 de setembre del mateix any.

Cercant Martí una torre a Coll-cerola, degué oferir-se-li la que ell adquirí, anomenant-la «Bell-esguart». Segons una carta seva de data 15 desembre 1408, adreçada al seu procurador de Mallorca, diu: «*Segons per altre letra vos hauréu escrit, nos hauréu comprat açí en lo territori de Barchinona una torre a la qual hauréu mes nom bell-esguard.*» Tot seguit s'ocupà d'areglal-la, nomenant *obrer major* a Jaume Sala. Els Reis, en aquell temps, no anaven mai sobrats de diners, i s'han de basquejar molt per trobar les quantitats que precisa per a la continuació de les obres. Emplea el sistema de demanar als seus administradors, molt afablement, que li adelantín sumes considerables, i com ells donen la callada per resposta, insisteix manant-los-hi despòticament.

Els jardins dels palaus reials, de l'edat mitja, no estaven plantats d'arbres decoratius, com ara s'acostuma, sinó d'arbres fruiters, més nutritius. Per això veiem al Rei Martí dirigir-se a Mallorca demanant que li sigui enviat un esclau, preferiblement casat, apte i entès en jardineria (carta del 15 desembre 1408). També escriu al Batlle general d'Aragó (1 de gener 1409) demanant-li que envii urgentment: «*empelts de les peres de ventó, i empelts de les maganes de Tاراçona de totes natures.*»

Part dels pocs mesos que Martí I va habitar Bellesguard, tingué com a hoste a Benet XIII, el papa aragonès Luna, que fugia de la pesta de Perpinyà, i va casar-lo, el 17 de setembre amb Margarida, filla del compte de Prades i de Joana de Cabrera, casament purament polític.

És interessant fer constar que totes les lletres datades de Bellesguard, són redactades pel cèlebre autor del «Somni» Bernat Metge, que en aquella època era secretari del Rei. Bernat Metge escrivia el català amb gran perfecció, però en castellà ho feia pèssimament, el que demostra que quasi la totalitat de les lletres Reials eren fetes en la nostra llengua.

Martí l'Humà estimava la seva torre de Bellesguard. En les seves lletres es parla diverses vegades d'una finestra, que li plavia molt, i des d'on va veure venir un dia, des de l'Orient, la galera que li portava la nova de la victòria del seu fill el Rei de Sicília a Cerdeña. Conta Bernat Metge en una lletra dirigida a Pere Torrelles (22 juny 1409) que els mariners de la nau arribaren a Bellesguard cridant: Victòria! Victòria!

Tot l'hivern de 1409-10; part de la primavera va passar-la Martí I a Bellesguard, i ja en greu estat de salut va abandonar-lo a mitjans de maig per anar a morir a Valldonzella el 31 de maig de 1410.

Heretà Bellesguard la seva esposa Margarida, i posteriorment hi morí la reina Violant de Bar, Vídua de Joan I (3 juliol 1431).

La Reina lloctinent, Maria de Castella, muller d'Alfons IV s'estatja a Bellesguard l'estiu de l'any 1438. Aquí acaba ja la història Reial de Bellesguard que com moltes altres propietats passa a ésser propietat dels frares: De 1850 a 1869 perteneix a la comunitat dels Sants Just i Pastor. En 1891 s'hi fundà l'asil de desemparedes de Sant Alfons de Liguri.

Bellesguard devia ésser una torre de gran magnificència, doncs Martí I era amic del luxe i de l'art. Com en el seu palau major de Barcelona, devia haver-hi columnes de marbre, vidreres de Flandes, i enterxinats executats per artistes de Toledo. S'han trobat documents relatius a aquests treballs per al palau major. Els Reis usaven poques cerimònies per a obtenir el que desitjaven. Si sabien que algun comerciant havia rebut belles vidreres de Flandes, les hi enviaven a cercar per al seu palau. Es comprèn doncs que la quantitat d'objectes artístics i de vàlua arquitectònica que arribaven a posseir.

En record d'aquell edifici històric, i especialment per estar situat al poble de Sant Gervasi, hem nomenat «Bellesguard» a la revista portant-veu del nostre Ateneu, que ens plau avui oferir-vos.

Inscriuiu els vostres fills als Follets de Muntanya de l'Ateneu

---